

پاسخ بیان ژن β catenin و bax در بافت کبد موش های مبتلا به سرطان ملانوما به یک

دوره تمرینات استقامتی همراه با مصرف عصاره گزنه

جاوید اسماعیل پور^۱، علیرضا براری^۲، احمد عبدی^۳، حسین عابد نطنزی^۴

۱- دانشجوی دکتری فیزیولوژی ورزشی، گروه فیزیولوژی ورزشی، واحد آیت الله آملی، دانشگاه آزاد اسلامی، آمل.

۲- دانشیار، گروه فیزیولوژی ورزشی، واحد آیت الله آملی، دانشگاه آزاد اسلامی، آمل. نویسنده مسئول alireza54.barari@gmail.com

۳- دانشیار، گروه فیزیولوژی ورزشی، واحد آیت الله آملی، دانشگاه آزاد اسلامی، آمل.

۴- استادیار، گروه فیزیولوژی ورزشی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۶/۲۵

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۲/۱۸

چکیده

زمینه و هدف: هدف از تحقیق حاضر بررسی پاسخ بیان ژن β catenin و bax در بافت کبد موش های مبتلا به سرطان ملانوما به یک دوره تمرینات هوازی همراه با مصرف عصاره گزنه بود.

مواد و روش ها: در این تحقیق ۲۰ سر موش صحرایی نر بالغ به صورت تصادفی به ۴ گروه شامل گروه های: کنترل، تمرین، عصاره و تمرین+عصاره تقسیم شدند. برنامه تمرین شامل ۳۰ دقیقه دویدن روی تردمیل بدون شیب و با سرعت ۱۶ متر در دقیقه برای هفته اول بود و هر هفته یک متر بر دقیقه اضافه شد تا در هفته هشتم به ۲۲ متر بر دقیقه رسید. یک هفته پس از القا سرطان ملانوما، گروه تجربی میزان ۳۰ mg/kg/day عصاره اتانولی گیاه گزنه را به روش خوراکی و به مدت ۸ هفته مصرف کردند. برای اندازه گیری میزان بیان ژن β catenin و bax از روش RT-PCR استفاده شد.

نتایج: تجزیه و تحلیل داده ها نشان داد بیان ژن Beta-catenin در گروه های تجربی نسبت به گروه کنترل افزایش داشت؛ ولی به سطح معناداری نرسید ($p=0.103$). همچنین نتایج نشان داد که بیان ژن BAX در گروه های تجربی نسبت به گروه کنترل کاهش معناداری داشت ($p=0.026$).

نتیجه گیری: نتایج نشان می دهد که مصرف عصاره گزنه همراه با تمرینات هوازی از طریق کاهش سطوح BAX و افزایش بتا کاتنین در فعال سازی مسیر سیگنالی WNT/beta-catenin و آپوپتوز محرک ایمنی برای جلوگیری از رشد تومور و پیشرفت مرحله سرطان داشته باشد.

کلمات کلیدی: عصاره گزنه، آپوپتوز، مسیر سیگنالی WNT/beta-catenin، سرطان ملانوما.

مقدمه

ملانوم یک سرطان پوست بسیار تهاجمی است که میزان بروز آن در کشورهای غربی به طور چشمگیری در حال افزایش است. شناسایی مکانیسم مولکولی زیربنای تشکیل ملانوم از اهمیت ویژه ای برخوردار است؛ زیرا این سرطان پتانسیل متاستاتیک بالایی دارد و اغلب به درمان مقاوم است (۱). تغییرات اپی ژنتیکی و ژنتیکی هر دو در ملانوم نقش دارند. جهش در ژن های کدکننده پروتئین های دخیل در مسیرهای سیگنالینگ MAP-kinase و Wnt/بتا-کاتین و ژن های کدکننده تنظیم کننده های چرخه سلولی، مانند Arf, Ink4a و CDK4 توصیف شده است (۲). شواهد اخیر نشان می دهد که ملانوم های پوستی ویژگی های مولکولی مشابهی به ویژه جهش های مشابه در ژن های محرک مانند BRAF, NRAS و NF1 دارند (۳). نشان داده شده است که این زمینه ژنتیکی در ملانوم منجر به افزایش فعال سازی مسیر MAPK و احتمالاً مسیر PI3K/mTOR می شود. در ملانوم پوست، مسیر دیگری - مسیر Wnt - به طور گسترده مورد ارزیابی قرار گرفته است. این مسیر کاملاً تنظیم شده برای تمایز ملانوسیتی، تبدیل، فرار از پیری، تکثیر سلولی، مهاجرت و همچنین برای متاستاز حیاتی به نظر میرسد (۴). فعال سازی سازنده مسیر سیگنالینگ Wnt/بتا-کاتین اغلب در ملانوم مشاهده می شود. با این حال، تنها جهش های نادری در ژن های کدکننده اجزای مختلف این مسیریافت شده است که معمولاً در سرطان های دیگر جهش می یابند، مانند آپسی که Apc و بتا-کاتین را کد می کنند (۵). سیگنال دهی Wnt/بتا-کاتین احتمالاً با تغییر در بیان ژن های کدکننده پروتئین هایی که مستقیماً در مسیر سیگنال دهی دخیل هستند یا با تنظیم این مسیر مرتبط هستند، فعال می شود. تعدادی از اجزای مسیر Wnt/بتا-کاتین شناسایی شده اند، اما عملکرد و تنظیم آن ها در اصل و نسب

ملانوسیت کاملاً قابل درک نیست. در واقع، در بیشتر موارد، مطالعات مربوط به عملکردهای بیولوژیکی این اجزا در سلول های اپیتلیال، بیشتر در سرطان های روده بزرگ، پستان و هیپاتوکارسینوما انجام شده است (۶). ملانوسیت ها سلول های اپیتلیال نیستند و اجزای مختلف مسیر Wnt/بتا-کاتین ممکن است در این نوع سلول عملکرد متفاوتی داشته باشند. تشریح مسیر Wnt/بتا-کاتین در ملانوم باید بینشی در مورد مکانیسم های مولکولی و سلولی خاص ملانوسیت درگیر در شروع و/یا پیشرفت ملانوم و نقش این مسیر در تبدیل بدخیم ملانوسیت ها فراهم کند (۷). مسیر Wnt/بتا کاتین به عنوان مسیر متعارف نیز شناخته می شود. پروتئین های Wnt که این مسیر را فعال می کنند، مجموعه ای از رویدادها را در سلول ایجاد می کنند که منجر به تثبیت مخزن سیتوپلاسمی آزاد بتا کاتین و انتقال این پروتئین به هسته می شود، جایی که رونویسی ژن را تنظیم می کند (۸). در ملانوم پوست، تعامل با لیگاند های مختلف، مسیر Wnt را فعال می کند. این فرضیه وجود دارد که فعال سازی مسیر Wnt، به ویژه از طریق کنترل MITF با واسطه β -کاتین، در اوایل رشد تومور رخ می دهد (۹). بتا-کاتین با تنظیم مثبت Brn-2 تکثیر را افزایش می دهد و با کاهش p16 امکان فرار از پیری را فراهم می کند (۱۰). نقش بیان β -کاتین در سرطان مورد بحث است، زیرا مشخص شده است که هم در عملکردهای جانبی و هم ضد تومور نقش دارد (۱۱). قبلاً شناخته شده بود که مسیر Wnt می تواند با پیامد منفی و مثبت بیمار در چندین نوع تومور مرتبط باشد. این نقش دوگانه β -کاتین را می توان با توجه به اینکه پروتئین های خاصی هم اثرات انکوژنیک و هم اثرات سرکوب کننده روی زیرمجموعه ای از سلول های سرطانی نشان می دهند توضیح داد (۱۲). بیان بیش از حد β -کاتین در سلول های سرطانی ریه باعث ایجاد تومورهای ریه در موش نمی شود، در حالیکه بیان همزمان

وابسته به ولتاژ میتوکندری می شود که منجر به از دست دادن پتانسیل غشاء با آزاد شدن سیتوکروم C میشود (۱۷). گیاهان منابع بسیار مفید مولکول های زیست فعال بوده و هستند. بسیاری از این مولکول ها دارای خواص آنتی اکسیدانی، ضد جهش زا، ضد سرطان زا یا سم زدایی سرطان هستند که آنها را به عنوان کاندیدهای موثر شیمیایی در برابر بسیاری از انواع سرطان ها تبدیل میکنند (۱۸). این فیتوکمیکال های رژیمی طبیعی در بسیاری از انواع سرطان از جمله ملانوما مؤثر هستند و اثرات ضد تکثیر، ضد تهاجمی و ضد متاستاتیک را ایجاد کرده اند که اغلب با توانایی آنها در هدف قرار دادن PI3K/Akt/mTOR و سایر مسیرهای سیگنال دهی درگیر در سرطان زایی ملانوم (ملانوموز) مرتبط است. گزنه با نام علمی *Urtica dioica* گیاهی است علفی و دارای پاهای منشعب و ساقه مستقیم و برگهای از کرک پوشیده شده است (۱۹). مطالعات اثر مهاري تکثیر سلولی را بر روی سلول های سرطانی پروستات توسط عصاره های آبی و اتانولی گیاهگزنه نشان داده است. همچنین گزارشی به اثرات ضد سرطانی این گیاه در برابر سرطان مری اشاره کرده است (۲۰). گیاه گزنه دارای ترکیبات فنل آنتی اکسیدانی هستند که ممکن است نقش مهمی در پیشگیری از سرطان داشته باشند. در مطالعه ای، اثر ضد تکثیری عصاره ریشه گزنه بر سلول های سرطان پروستات انسانی ثابت شده است (۲۱). از طرف دیگر فعالیت بدنی می تواند میزان عود سرطان را کاهش دهد و کیفیت زندگی بیماران سرطانی را بهبود بخشد (۲۲). در سال های اخیر، روش های ورزشی سنتی مانند تای چی ارتباط نزدیکی با عملکرد ایمنی انسان و بهبود سلامت انسان نشان داده اند (۲۳). مطالعات بیشتری بر روی عملکردهای ورزش در تنظیم تومورها متمرکز شده اند، اما مکانیسم های دقیق به طور کامل درک نشده اند (۲۴). با توجه به نقش فعالیت بدنی منظم در ارتقا

β -کاتنین و ژن انکو KRAS منجر به تومورهای ریه و ملانوم میشود (۱۳). در طول چند دهه گذشته، توجه بر روی درک اساس مولکولی سرطان زایی متمرکز شده است. مطالعات نشان داد که عوامل و مکانیسم های متعددی در کنترل سرطان نقش دارند. یکی از این مکانیسم ها آپوپتوز است. آپوپتوز یا مرگ برنامه ریزی شده سلولیک تنظیم کننده کلیدی کنترل رشد فیزیولوژیکی و هموستاز بافتی است. مرگ سلولی، عمدتاً توسط آپوپتوز، نقش مهمی در تنظیم تشکیل تومور دارد و همچنین پاسخ درمانی را تعیین میکند (۱۴). مسیر آپوپتوز یکی از مسیرهای سیگنالینگ حیاتی با خانواده های مختلف ژنی و پروتئینی است که به عوامل آپوپتوز متعددی مانند کمبود فاکتورهای رشد، اتصال لیگاند Fas و شیمی درمانی پاسخ میدهد (۱۵). در مسیر آپوپتوز، اعضای ضد و پرو آپوپتوز، از جمله خانواده Bcl-2 (Bcl-1, Mcl-1, Bcl-2, Bcl-XL, Bcl-W, Bfl-1, A1, BAX, BAK, BOK) دارند. ارتباط بین فعال سازی مسیر β -Wnt درونی، شامل بیان بیش از حد Bcl-2 Associated (Bax) X، کاسپازهای ۸، ۹، ۳، و Sox-1 نیز مشاهده شده است (۱۶). ارتباط بین مسیر β -Wnt-کاتنین و فرآیندهای سلولی مانند آپوپتوز و تکثیر را می توان با این واقعیت نشان داد که مهار و بیان بیش از حد β -کاتنین به ترتیب در چندین مدل موش و در رده های سلولی پستانداران باعث ترویج آپوپتوز و مهار تکثیر میشود (۱۵). پروتئین پرو آپوپتوتیک BAX مرگ سلولی را از طریق مشارکت در اختلال در میتوکندری کنترل می کند و بیان آن توسط ژن P53 سرکوبگر تومور تنظیم می شود. تنظیم مثبت BAX باعث افزایش باز شدن کانال آنیون

بدین گونه می باشد که در هر روز تمرینی ۳ دقیقه به زمان فعالیت و یک متر بر دقیقه به بر سرعت تردمیل افزوده می شود، تا اینکه در پایان هفته چهارم سرعت تردمیل به ۲۸ متر بر دقیقه و به مدت ۶۰ دقیقه فعالیت برسد. از هفته چهارم تا ششم به مدت سه هفته مرحله تثبیت با سرعت ۲۸ متر بر دقیقه و به مدت یک ساعت ادامه خواهد یافت.

سلولهای B16F10 از انیستیتو پاستور ایران خریداری شدند. این سلولها به دلیل یکسان بودن نوع سلول با گونهی موش مورد مطالعه انتخاب شدند. سلولها در محیط کشت M199 کشت داده شده اند و زمانی که تراکم سلول ی به ۸۰ درصد رسید، برای تزریق به موش آماده شدند. تعداد سلول های زنده قبل از تزریق با رنگ آمیزی تریپان بلو شمارش شد. به موش های مورد نظر در روز مطالعه، ۱۰۶ سلول ملانوما به صورت زیر جلدی در پهلوئی چپ تزریق شد (۲۵).

مقداری از ساقه و برگ گیاه گزنه را پس از برش به قطعات کوچک جمع آوری و شستشو داده، سپس در هوای آزاد خشک کرده و با دستگاه به صورت پودر درآمد. سپس ۶۰ گرم پودر گیاه گزنه را داخل یک بشر ۲/۵ لیتری قرار داده و ۲ لیتر آب مقطر را به آن اضافه کرده و بشر را روی هیتر مخصوص (مدل MR3001 K، شرکت Heidolph آلمان) را حرارت ملایم قرار داده شد. پس از جوشاندن با کاغذ صافی جوشانده مورد نظر تصفیه شد. عصاره گیری داخل دستگاه تقطیر در خلا دوار روتاری (Laboratory 4003 ساخت شرکت Heidolph آلمان) با دمای ۴۵ درجه سانتیگراد و فشار خلا ۶۵ mbar و دور ۲۰ rpm قرار داده شد. برای تهیه محلول، عصاره آبی گیاه گزنه را در آب مقطر حل کرده و برای آنکه کاملاً حل شود و محلولی رقیق و صاف بدست آید آن را داخل لوله فالکون و روی ورتکس قرار دادیم به نحوی که محلول بدست آمده به راحتی از سرنگ انسولین عبور کند، برای تهیه عصاره مورد نظر مراحل

سلامت بافت های بدن و بهبود مکانیسم دفاعی و همچنین گرایش روزافزون استفاده از فراورده های طبیعی به دلیل ایجاد یا مهار فرآیندهای کلیدی در متابولیسم سلولی و توانایی فعال کردن مسیرهای سیگنالی مرتبط ، پژوهش حاضر پاسخ بیان ژن β -catenin و BAX در بافت کبد موش های مبتلا به سرطان ملانوما به یک دوره تمرینات هوازی همراه با مصرف عصاره گزنه را مورد بررسی قرار داده است.

مواد و روشها:

در این تحقیق ۲۰ سر موش صحرایی نر بالغ با میانگین وزن اولیه ۳۰۰-۳۵۰ گرم از انستیتو پاستور خریداری و به مرکز پرورش و نگهداری حیوانات آزمایشگاهی انتقال داده شدند. کد اخلاق این تحقیق در دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت تایید و به شماره IR.IAU.M.REC.1399.008 می باشد. پس از انتقال حیوانات به آزمایشگاه در قفس هایی از جنس پلی کربنات شفاف به ابعاد ۱۵ × ۲۶/۵ × ۴۲ ، دمای ۲ ± ۲۲ درجه سانتیگراد، رطوبت ۵ ± ۵۵ درصد و چرخه روشنایی تاریکی ۱۲:۱۲ باتهویه مناسب نگهداری شدند. غذای حیوانات و آب بصورت آزاد و در اختیار تا پایان پروتکل در دسترس بود. حیوانات پس از ورود به محیط پژوهش و آشنایی دو هفته ای با محیط جدید و نحوه فعالیت روی نوارگردان، به صورت تصادفی به ۴ گروه ۱. کنترل (سرطانی) ۲- تمرین (سرطانی) ۳- گزنه (سرطانی) ۴- تمرین + گزنه (سرطانی) تقسیم شدند. تمرین ورزشی چهار روز بعد از شروع مکمل دهی به مدت شش هفته، هفته ای ۵ جلسه بر روی تردمیل انجام شد. موش ها در گروه تمرین به منظور آشنا سازی با تردمیل یک هفته به مدت ۱۰ تا ۱۵ دقیقه با سرعت ۱۰ متر بر دقیقه به مدت ۵ روز ورزش می کنند. از هفته دوم مرحله اضافه بار به مدت سه هفته تا پایان هفته چهارم اعمال می شود. مرحله اضافه بار

(Corbett Research, Australia) با تعداد ۴۰ سیکل استفاده شد. پرایمرهای ۳ ژن بهمراه ۱ ژن کنترل یا رفرانس (GAPDH glyceraldehyde 3-phosphate dehydrogenase) طراحی شد و برای سنتز به شرکت سیناکلون سفارش داده شد (جدول ۱). برای PCR از 2x master mix buffer، ترکیب پرایمر forward و reverse، cDNA و آب تزریقی استفاده شد. ترکیب حاصله به میزان ۱۰ میکرولیتر در ویال مخصوص دستگاه کوربت تهیه شد و سپس در روتر دستگاه قرار گرفت. میزان سطح mRNAs هر یک از ژنها به طور نسبی در مقایسه با میزان سطح mRNAs ژن GAPDH محاسبه گردید.

بالا چندین بار تکرار شد. گروه های تجربی عصاره گزنه را به مدت ۸ هفته و به مقدار ۳۰ میلی گرم روزانه به ازای هر کیلوگرم وزن بدن دریافت کردند. ۴۸ ساعت بعد از آخرین جلسه فعالیت استقامتی نمونه-گیری انجام شد. موش ها با تزریق درون صفاقی ترکیبی از کتامین (۷۰ mg/kg) و زایلوزین (۵.۳g/kg) بیهوش و به منظور خون گیری از محفظه خارج و به روی میز جراحی انتقال داده شدند. جهت خون گیری آزمودنی ها به پشت روی میز آزمایشگاه ثابت و با استفاده از سرنگ ۵ سی سی بعد از برش شکم بصورت مستقیم از بطن راست حیوانات خون گیری انجام شد. برای بررسی بیان ژنها از تکنیک Real time PCR توسط دستگاه Rotor Gene 6000

جدول ۱. مشخصات توالی پرایمرهای مربوط به هر یک از ژنها

Gene	Forward	Reverse
Beta-catenin	CACAAGCAGAGTGCTGAAGGTG	GATTCCTGAGAGTCCAAAGACAG
BAX	ATG GAC GGG TCC GGG GAG	ATC CAG CCC AAC AGC CGC

نتایج :

داده های حاصل از متغیرهای تحقیق برای ۴ گروه در قالب جدول ۲ به صورت توصیفی آورده شده است. میانگین و انحراف معیار مربوط به سطح بیان ژن Beta-catenin و BAX در گروه های مختلف مورد مطالعه نشان می دهد که کمترین غلظت Beta-catenin در گروه کنترل و بیشترین سطوح آن در گروه ترکیبی مشاهده شد. همچنین نتایج نشان می دهد که کمترین غلظت BAX در گروه ترکیبی بیشترین سطوح آن در گروه کنترل مشاهده شد.

توصیف کمی داده ها با استفاده از شاخصهای پراکندگی مرکزی از قبیل میانگین و انحراف استاندارد انجام شد و جهت تعیین نرمال بودن توزیع داده ها از آزمون شاپیرو ویلک و بررسی تجانس واریانس ها از آزمون لوین استفاده شد. همچنین برای بررسی تغییرات معنی داری هر یک از متغیرهای تحقیق، بین گروههای مختلف از روش آنالیز واریانس یکطرفه و در صورت مشاهده تفاوت معنی دار آماری از آزمون تعقیبی توکی در برنامه ANOVA جهت تعیین محل اختلاف بین گروهی استفاده شد. سطح معنی داری برای تمام محاسبات $p < 0.05$ در نظر گرفته شد. کلیه عملیات آماری با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۲۰ انجام شد.

جدول ۲. میانگین و انحراف معیار مربوط به متغیرهای تحقیق

BAX	Beta-catenin	متغیر	گروه
۴/۳۹±۰/۶۵	۱۳/۰۰±۴/۷۷		کنترل
۴/۱۷±۰/۶۱	۱۰/۴۶±۳/۰۸		تمرین
۳/۸±۰/۷۶	۱۱/۸۵±۰/۵		عصاره
۲/۹۴±۰/۷۹	۱۸/۴۸±۸/۲۹		تمرین+عصاره

تجربی نسبت به گروه کنترل کاهش معناداری داشت ($p=0.026$). همچنین آزمون تعقیبی نشان داد که بیان ژن BAX بین گروه ترکیبی با سایر گروهها نیز تفاوت معناداری وجود دارد (جدول ۴ - نمودار ۲).

تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از آزمون آنالیز واریانس یک طرفه نشان داد بیان ژن Beta-catenin در گروه های تجربی نسبت به گروه کنترل افزایش داشت؛ ولی به سطح معناداری نرسید ($p=0.103$) (جدول ۳ - نمودار ۱). همچنین نتایج نشان داد که بیان ژن BAX در گروه های

جدول ۳. نتایج آزمون تحلیل واریانس مربوط به بیان ژن Beta-catenin در گروههای مختلف

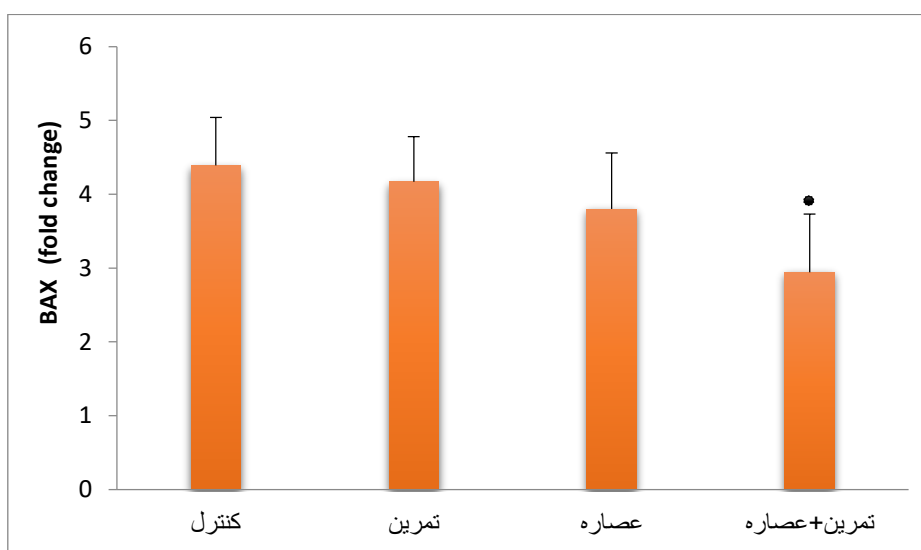
سطح معناداری	نسبت F	میانگین مجذورات	درجات آزادی	مجموع مجذورات	متغیر	Beta-catenin
۰/۱۰۳	۲/۴۳۲	۶۱/۶۵۵	۳	۱۸۴/۹۶۶	بین گروه ها	
		۲۵/۳۴۸	۱۶	۴۰۵/۵۷۵	درون گروه	
			۱۹	۵۹۰/۵۴۰	مجموع	

نمودار ۱. تغییرات بیان ژن Beta-catenin در گروههای مختلف تحقیق

جدول ۴. نتایج آزمون تحلیل واریانس مربوط به بیان ژن BAX در گروههای مختلف

سطح معناداری	نسبت F	میانگین مجذورات	درجات آزادی	مجموع مجذورات	متغیر	BAX
* ۰/۰۲۶	۴/۰۲۲	۲/۰۳۷	۶	۶/۱۱	بین گروه ها	
		۰/۵۰۶	۱۶	۸/۱۰۲	درون گروه	
			۱۹	۱۴/۲۱۳	مجموع	

نمودار ۲. تغییرات بیان ژن BAX در گروههای مختلف تحقیق
تفاوت معنادار با گروه کنترل

های منفی سیگنالینگ Wnt (DKK1 و SFRP1) همراه است. کیم و همکاران (۲۰۱۷) در پژوهشی تاثیر تمرینات ورزشی را بر تنظیم کننده های منفی مسیر سیگنالی WNT/beta-catenin در بازماندگان سرطان سینه مورد ارزیابی قرار دادند. سطوح تنظیم کننده های منفی مسیر سیگنالی WNT/beta-catenin بعد از ۱۲ هفته تمرین به طور معناداری کاهش یافت (۲۶). مطالعات قبلی نشان داد که سطح سرمی DKK1 به عنوان تنظیم کننده منفی مسیر سیگنالی Wnt در سرطان سینه با درجه تومور و متاستاز به غدد لنفاوی مرتبط است. علاوه بر این، سطح DKK1 در

بحث

ملانوم بدخیمیک سرطان پوست بسیار تهاجمی است که میزان بروز آن در کشورهای غربی به طور چشمگیری در حال افزایش است. شناسایی مکانیسم مولکولی زیربنای تشکیل ملانوم از اهمیت ویژه ای برخوردار است زیرا این سرطان پتانسیل متاستاتیک بالایی دارد و اغلب به درمان مقاوم است. جهشها در پروتئینهای دخیل در مسیرهای سیگنالینگ MAP-kinase و Wnt/beta-catenin و در ژنهای کدکننده تنظیم کننده های چرخه سلول معرفی شده اند. اثرات مفید ورزش با کاهش سطح سرمی تنظیم کننده

تنظیمی و بلوغ سلول‌های دندریتیک را تنظیم می‌کند (۳۵). علاوه بر این، گاتینونی و همکاران. پیشنهاد کرد که سیگنال دهی متعارف Beta-catenin باعث تحریک تکثیر سلول های T و B نابالغ میشود (۳۶). بنابراین فعال شدن سیگنال‌دهی Beta-catenin در سلول‌های ایمنی با ورزش ممکن است پاسخ ایمنی سرطان را تحریک کند که منجر به سرکوب تومور می‌شود. علاوه بر این، در تحقیق کائو دین و همکاران مشاهده شد که ورزش برای افزایش تعداد CD4+/CD8+ و بهبود عملکرد سیستم ایمنی موثر است (۳۷). فرضیه ما نشان می‌دهد که کاهش مهارکننده Beta-catenin با تمرین می‌تواند اثرات محرک ایمنی برای جلوگیری از رشد تومور و پیشرفت مرحله سرطان داشته باشد. محصولات طبیعی از گیاهان دارویی هنوز یکی از بهترین مخازن برای عوامل جدید با فعالیت های دارویی هستند. جستجو برای شناسایی ترکیب طبیعی ادامه دارد که به طور انتخابی نه تنها توانایی مسدود کردن یا مهار شروع سرطان‌زایی را دارد، بلکه می‌تواند با ایجاد آپوپتوز و توقف رشد در سلول‌های سرطانی بدون اثرات سیتوتوکسیک بر سلول‌های طبیعی، مراحل پیشرفت سرطان را معکوس کند (۳۸). در مطالعه حاضر تاثیر مصرف مکمل عصاره گزنه بر روی مسیر سیگنالی بتا - کاتینین و همچنین فاکتور پیش آپوپتوزی BAX مورد بررسی قرار گرفته است. نتایج تحقیق حاضر نشان داد که سطوح BAX و بتا-کاتینین به ترتیب در گروه های ترکیبی روند کاهشی و افزایشی داشته است. مطالعات اخیر نشان می‌دهد که بیشتر سرطان‌ها به دلیل اختلال در عملکرد بسیاری از ژن های کد کننده پروتئین های ضد آپوپتوز، فاکتورهای رشد، گیرنده های فاکتور رشد، فاکتورهای رونویسی و سرکوبگرهای تومور ایجاد می‌شوند. این ژن‌ها اهداف درمان سرطان را تشکیل میدهند (۳۹). این احتمال وجود دارد که عصاره گزنه باعث افزایش بیان BAX و کاهش احتمالی

گردش به طور مداوم در طول متاستازهای استخوانی در بیماران مبتلا به سرطان سینه افزایش می‌یابد (۲۷). در حال حاضر، مکانیسم تنظیم پیشرفت تومور توسط مهارکننده‌های Wnt به وضوح درک نشده است. با این حال پیشنهاد شده است که کاهش یا حذف β -کاتینین در سلول های مشتق شده از میلوئید باعث سرکوب سیستم ایمنی و رشد سلول های تومور میشود (۲۸). افزایش سطح سرمی DKK1، یک مهارکننده مسیر Wnt- β -catenin، در بیماران مبتلا به سرطان پانکراس، معده، کبد، ریه، مری و پستان گزارش شده است (۲۹). علاوه بر این، سطوح بالای DKK1 در گردش با پیش آگهی ضعیف در سرطان های مختلف مرتبط است (۳۰). دامیکو و همکاران نشان دادند که درمان ضد DKK1 بیان β -کاتینین را در سلول های سرکوبگر مشتق از میلوئید افزایش داد و پیشنهاد کردند که کاهش فعالیت DKK1 با خنثی سازی، سلول های T را به محل تومور جذب کرده و رشد تومور را کاهش می‌دهد. هر چند در تحقیق حاضر سطوح DKK1 اندازه گیری نشده است، اما افزایش سطوح بتا-کاتینین در گروه ترکیبی می‌تواند از طریق کاهش احتمالی در سطوح DKK1 به مبارزه با پیشرفت سرطان کمک کند (۳۱). تنها دو مطالعه تأثیر ورزش را بر سطح بیان DKK1 نشان داده اند. در یک مطالعه روی انسان، کاهش سطح سرمی DKK1 3 روز پس از تکمیل یک ماراتن فوق العاده (۲۴۶ کیلومتر) در مقایسه با سطح DKK1 قبل و بلافاصله پس از مسابقه در افراد سالم مشاهده شد (۳۲). در یک مطالعه تجربی بر روی حیوانات، موش‌های کم‌تحرک سطوح بیان بالاتری از DKK1 را در مقایسه با گروه کنترل نشان دادند (۳۳). بیان Beta-catenin همچنین در افراد ورزش‌شده و مدل‌های حیوانی افزایش می‌یابد (۳۴). علاوه بر این، گزارش شده است که افزایش پروتئین‌های Beta-catenin رشد سلول‌های T موثر، فعال‌سازی سلول‌های T

پس از تمرین و یا مصرف عصاره گزنه نشان داد، که نشان می دهد عصاره گزنه و یا تمرین ممکن است کاندید مناسبی برای درمان کارسینوم سلول باشد (۴۲).

نتیجه گیری

نتایج نشان می دهد که مصرف عصاره گزنه همراه با تمرینات هوازی از طریق کاهش سطوح BAX و افزایش بتا کاتنین در فعال سازی مسیر سیگنالی WNT/beta-catenin و آپوپتوز محرک ایمنی برای جلوگیری از رشد تومور و پیشرفت مرحله سرطان داشته باشد.

تضاد منافع: نویسندگان اعلام می کنند که هیچ تضاد منافی ندارند.

تشکر و قدردانی: در نهایت از همکاری دانشگاه بقیه الله و آقای دکتر حسین عابد نطنزی که در اجرای این کار تحقیقاتی با ما همکاری نمودند تشکر می نمایم.

فهرست منابع

1. Wang B, Tian T, Kalland KH, Ke X, Qu Y. Targeting Wnt/ β -catenin signaling for cancer immunotherapy. *Trends in pharmacological sciences*. 2018 Jul 1;39(7):648-58.
2. Galluzzi L, Spranger S, Fuchs E, López-Soto A. WNT Signaling in Cancer Immunosurveillance. *Trends Cell Biol*. 2019;29:44-65. doi: 10.1016/j.tcb.2018.08.005.
3. Scholz SL, Cosgarea I, Süßkind D, Murali R, Möller I, Reis H, et al. NF1 mutations in conjunctival melanoma. *Br J Cancer*. 2018 May;118(9):1243-7.
4. Dissanayake SK, Wade M, Johnson CE, O'Connell MP, Leotlela PD, French AD, et al. The Wnt5A/protein kinase C pathway mediates motility in melanoma

بیان BCL-2 و کاهش قابل توجهی در نسبت Bax/Bcl-2 شده که به عنوان نیروی محرکه آپوپتوز در نظر گرفته می شود. این یافته ها دخالت مسیر ذاتی مرگ سلولی را تایید می کنند و نشان می دهند که آپوپتوز ناشی از تمرین و یا عصاره می تواند وابسته به P53 باشد، زیرا بیان BAX در طول آپوپتوز وابسته به P53 تنظیم می شود (۴۰). بنابراین القای آپوپتوز وابسته به P53 توسط عصاره گزنه و یا تمرین احتمالاً دارد پتانسیل خوبی برای درمان این نوع سرطان باشد. برعکس اکثر کارسینوم های سلول سنگفرشی دارای P53 جهش یافته حذف شده اند (۴۱)، بنابراین القای آن ممکن است قادر به افزایش آپوپتوز در داخل بدن نباشد مگر اینکه با اندازه گیری پروتئین های پرو و ضد آپوپتوز تایید شود. جالب توجه است، کاهش قابل توجهی را در p53 و Bax با افزایش احتمالی سطح پروتئین Bcl-2 در سلول های سرطانی

cells via the inhibition of metastasis suppressors and initiation of an epithelial to mesenchymal transition. *J Biol Chem*. 2007 Jun;282(23):17259-71.

5. Roel Nusse H.C. Wnt/b-catenin signaling, disease, and emerging therapeutic modalities. *Cell*. 2017;169:985-999. doi: 10.1016/j.cell.2017.05.016.

6. Alok A, Lei Z, Jagannathan NS, Kaur S, Harmston N, Rozen SG, Tucker-Kellogg L, Virshup DM. Wnt proteins synergize to activate β -catenin signaling. *Journal of cell science*. 2017 May 1;130(9):1532-44.

7. De A. Wnt/ ca^{2+} signaling pathway: A brief overview. *Acta Biochim. Biophys. Sin*. 2011;43:745-756.

8. Stolz A, Neufeld K, Ertych N, Bastians H. Wnt-mediated protein

stabilization ensures proper mitotic microtubule assembly and chromosome segregation. *EMBO Rep.* 2015;16:490–499. doi: 10.15252/embr.201439410.

9. O'Connell MP, Weeraratna AT. Hear the Wnt Ror: how melanoma cells adjust to changes in Wnt. *Pigment Cell Melanoma Res.* 2009 Dec;22(6):724–39.

10. Delmas V, Beermann F, Martinozzi S, Carreira S, Ackermann J, Kumasaka M, et al. Beta-catenin induces immortalization of melanocytes by suppressing p16INK4a expression and cooperates with N-Ras in melanoma development. *Genes Dev.* 2007 Nov;21(22):2923–35.

11. Anastas J.N, Moon R.T. WNT signalling pathways as therapeutic targets in cancer. *Nat. Rev. Cancer.* 2013;13:11–26. doi: 10.1038/nrc3419.

12. Chen EY, DeRan MT, Ignatius MS, Grandinetti KB, Clagg R, McCarthy KM, Lobbardi RM, Brockmann J, Keller C, Wu X. Glycogen synthase kinase 3 inhibitors induce the canonical WNT/ β -catenin pathway to suppress growth and self-renewal in embryonal rhabdomyosarcoma. *Proc. Natl. Acad. Sci. USA.* 2014;111:5349–5354.

13. Pacheco-Pinedo E.C, Durham AC, Stewart K M, Goss AM, Lu MM, Demayo FJ, Morrissey EE. Wnt/ β -catenin signaling accelerates mouse lung tumorigenesis by imposing an embryonic distal progenitor phenotype on lung epithelium. *J. Clin. Investig.* 2011;121:1935–1945.

14. Fulda S, Debatin K. Extrinsic versus intrinsic apoptosis pathways in anticancer chemotherapy. *Oncogene.* 2006;25:4798–4811.

15. Trisciuoglio D, Del Bufalo D. New insights into the roles of antiapoptotic members of the Bcl-2 family in melanoma progression and therapy. *Drug Discov Today.* 2021;S1359- 6446(21)00059-3.

16. Rubio C., Mendoza C., Trejo C., Custodio V, Rubio-Osornio M, Hernández L, González E, Paz C. Activation of the Extrinsic and Intrinsic Apoptotic Pathways in Cerebellum of Kindled Rats. *Cerebellum.* 2019;18:750–760.

17. Gogvadze V, Orrenius S, Zhivotovsky B. Multiple pathways of cytochrome c release from mitochondria in apoptosis. *Biochim Biophys Acta Bioenergy.* 2006;1757:639–647.

18. Karikas G. Anticancer and chemopreventing natural products: some biochemical and therapeutic aspects. *J BUON.* 2010;15:627–638.

19. Joshi, BC, Mukhija, M, Kalia, AN. Pharmacognostical review of *Urtica dioica* L. *IJGP.* 2014;8:201–209.

20. Durak, I, Biri, H, Devrim, E, Sözen, S, Avcı, A. Aqueous extract of *Urtica dioica* makes significant inhibition on adenosine deaminase activity in prostate tissue from patients with prostate cancer. *Cancer Biol Ther.* 2004;3:855–857.

21. Konrad, L, Müller, HH, Lenz, C, Laubinger, H, Aumüller, G, Lichius, JJ. Antiproliferative effect on human prostate cancer cells by a stinging nettle root (*Urtica dioica*) extract. *Planta Med.* 2000;66:44–47.

22. Akinyemiju T, Abera S, Ahmed M, Alam N, Alemayohu M.A, Allen C, Al-Raddadi, R, Alvis-Guzman N, Amoako Y, Artaman A, Ayele T.A, Barac A, Bensenor

- I, Berhane A, Bhutta Z, Castillo-Rivas J, Chitheer A, Choi J.Y, Cowie B .The Burden of Primary Liver Cancer and Underlying Etiologies (2017). *JAMA oncology*, 3(12), 1683–1691.
- 23.** Kenfield S.A, Batista J.L, Jahn, J. L, Downer M. K, Van Blarigan E.L, Sesso H.D, Giovannucci E.L, Stampfer M.J and Chan J.M.(2015). Development and Application of a Lifestyle Score for Prevention of Lethal Prostate Cancer. *Journal of the National Cancer Institute*, 108(3), djv329.
- 24.** Keimling M, Behrens G, Schmid D, Jochem C and Leitzmann M.F.(2014). The association between physical activity and bladder cancer: systematic review and meta-analysis. *British journal of cancer*, 110(7), 1862–1870.
- 25.** Lei MJ, Dong Y, Sun CX and Zhang XH: Resveratrol inhibits proliferation, promotes differentiation and melanogenesis in HT-144 melanoma cells through inhibition of MEK/ERK kinase pathway. *Microb Pathog* 111: 410-413, 2017.
- 26.** Kim TH, Chang JS, Park KS, Park J, Kim N, Lee JI and Kong I.D. (2017). Effects of exercise training on circulating levels of Dickkopf-1 and secreted frizzled-related protein-1 in breast cancer survivors: A pilot single-blind randomized controlled trial. *PloS one*, 12(2), e0171771.
- 27.** Voorzanger-Rousselot N, Journe F, Doriath V, Body JJ, Garnero P. Assessment of circulating Dickkopf-1 with a new two-site immunoassay in healthy subjects and women with breast cancer and bone metastases. *Calcif Tissue Int*. 2009;84: 348–354.
- 28.** apietto AH, Kim S, Sanford DE, Linehan DC, Hikida M, Kumosaki T, et al. Down-regulation of PLCgamma2-beta-catenin pathway promotes activation and expansion of myeloid-derived suppressor cells in cancer. *J Exp Med*. 2013;210: 2257–2271.
- 29.** Yamabuki T, Takano A, Hayama S, Ishikawa N, Kato T, Miyamoto M, et al. Dickkopf-1 as a novel serologic and prognostic biomarker for lung and esophageal carcinomas. *Cancer Res*. 2007;67: 2517–2525
- 30.** Liu Y, Tang W, Xie L, Wang J, Deng Y, Peng Q, et al. Prognostic significance of dickkopf-1 overexpression in solid tumors: a meta-analysis. *Tumour Biol*. 2014;35: 3145–3154. D'Amico L, Mahajan S, Capietto AH, Yang Z, Zamani A, Ricci B, et al.
- 31.** Dickkopf-related protein 1 (Dkk1) regulates the accumulation and function of myeloid derived suppressor cells in cancer. *J Exp Med*. 2016;213: 827–840.
- 32.** Kersch-Schindl K, Thalmann MM, Weiss E, Tsironi M, Foger-Samwald U, Meinhart J, et al. Changes in serum levels of myokines and Wnt-antagonists after an ultramarathon race. *PLoS One*. 2015;10: e0132478 10.1371/journal.pone.0132478
- 33.** Bayod S, Mennella I, Sanchez-Roige S, Lalanza JF, Escorihuela RM, Camins A, et al. Wnt pathway regulation by long-term moderate exercise in rat hippocampus. *Brain Res*. 2014;1543: 38–48.
- 34.** Spillane M, Schwarz N, Willoughby DS. Upper-body resistance exercise augments vastus lateralis androgen receptor-DNA binding and canonical Wnt/beta-

catenin signaling compared to lower-body resistance exercise in resistance-trained men without an acute increase in serum testosterone. *Steroids*. 2015;98: 63–71.

35. Staal FJ, Luis TC, Tiemessen MM. WNT signalling in the immune system: WNT is spreading its wings. *Nat Rev Immunol*. 2008;8: 581–593.

36. Gattinoni L, Ji Y, Restifo NP. Wnt/beta-catenin signaling in T-cell immunity and cancer immunotherapy. *Clin Cancer Res*. 2010;16: 4695–4701.

37. Cao Dinh H, Beyer I, Mets T, Onyema OO, Njemini R, Renmans W, De Waele M, Jochmans K, Vander Meeren S, Bautmans I. Effects of physical exercise on markers of cellular immunosenescence: a systematic review. *Calcified tissue international*. 2017 Feb;100:193-215.

38. Ramadan MA, Shawkey AE, Rabeh MA and Abdellatif AO. (2019). Expression of P53, BAX, and BCL-2 in human

malignant melanoma and squamous cell carcinoma cells after tea tree oil treatment in vitro. *Cytotechnology*, 71(1), 461–473.

39. Colotta F, Allavena P, Sica A, Garlanda C, Mantovani A. Cancer-related inflammation, the seventh hallmark of cancer: links to genetic instability. *Carcinogenesis*. 2009;30:1073–1081.

40. Takahashi R, Markovic SN, Scrable HJ. Dominant effects of $\Delta 40p53$ on p53 function and melanoma cell fate. *J Invest Dermatol*. 2014;134:791–800.

41. Nylander K, Nilsson P, Mehle C, Roos G. p53 mutations, protein expression and cell proliferation in squamous cell carcinomas of the head and neck. *Br J Cancer*. 1995;71:826.

42. Hassan M, Watari H, AbuAlmaaty A, Ohba Y, Sakuragi N. Apoptosis and molecular targeting therapy in cancer. *Biomed Res Int*. 2014;2014:150845.

Response of beta-catenin and bax gene expression in liver tissue of mice with melanoma cancer to a course of aerobic exercise with consumption of nettle extract

Javid esmaeelpour¹, Alireza Barari², ahmad abdi³, hosein abednatanzi⁴

1-PhD Student in Sport Physiology, Department of Sport Physiology, Ayatollah Amoli Branch, Islamic Azad University, Amol, Iran

2-Associate Professor, Department of Sport Physiology, Ayatollah Amoli Branch, Islamic Azad University, Amol, Iran. Corresponding Author: alireza54.barari@gmail.com

3-Associate Professor, Department of Sport Physiology, Ayatollah Amoli Branch, Islamic Azad University, Amol, Iran

4-assistant professor, Department of Sport Physiology, science and research Branch, Islamic Azad University, tehran, Iran

Received: 2023.05.08

Accepted: 2023.09.16

Abstract

Background & Aim: The aim of this study was to investigate the response of beta-catenin and bax gene expression in liver tissue of mice with melanoma to a period of aerobic exercise with nettle extract.

Materials and methods: In this study, 20 adult male rats were randomly divided into 4 groups including: control, exercise, extract and exercise + extract. The training program consisted of 30 minutes of running on a treadmill without a slope at a speed of 16 meters per minute for the first week, and one meter per minute was added every week until it reached 22 meters per minute in the eighth week. One week after melanoma induction, the experimental group consumed 30 mg / kg / day of nettle ethanolic extract orally for 8 weeks. RT PCR was used to measure the expression of beta-catenin and bax genes.

Results: Data analysis showed that Beta-catenin gene expression was increased in the experimental groups compared to the control group; But did not reach a significant level ($p = 0.103$). The results also showed that BAX gene expression was significantly reduced in the experimental groups compared to the control group ($p = 0.026$).

Conclusion: The results show that consumption of nettle extract along with aerobic exercise by reducing BAX levels and increasing beta-catenin in activating the WNT / beta-catenin signal pathway and apoptosis has an immune stimulus to prevent tumor growth and cancer progression.

Keywords: Nettle extract, Apoptosis, WNT/beta-catenin pathway, Melanoma cancer